

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono,

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis septimâ mensis Januarii, anno Domini M. DCC. LXXXX.

Mº. JACOBO-AMBROSIO LAUBRY, Doctore Medico, Præside.

An Diluentia, in affectibus Melancholicis purgantibus præferenda?

I.

MELANCHOLICO morbo nihil frequentiùs, sanatu difficiliùs nihil. Hic à mente oiundus, mentem mille modis cruciat. Homo, quà pars cæteris animantibus præcellit, eâ ipsâ, morborum insultibus magis patet. Imò qui, vel meditando, vel in artibus ediscendis, vitam collocant suam, ii plerumque sunt infœlicioris valetudinis. Hosce, ferè omnes, Melancholia lentè consumit. Non mœror solus aut labor improbus, assiduæque vigiliæ gignunt

Melancholiam, Illa, & ab immodicâ lætitiâ, quis credat? & ab otiosâ quiete ortum repetit. Amor vehemens, insolens cupiditas, invidia, ut plurimùm certa sunt, aut præsentis, aut mox futuræ Melancholiæ signa. Ab his animi affectibus, sensim aut subitò, labascit functionum integritas. Scilicet fibrarum robur atque elaterium debilitantur, earum oscillationes viciantur. Motus alterni sanguinem, & parciùs & ignaviùs, impellunt, attenuant, elaborant præterlabentem. Hinc omnis corrumpitur secretionum ordo. Hinc sanguis ipse languidiùs actus, ultro spissatur, acoremque innumerabilium ægritudinum fontem inexhaustum contrahit. Quin imò, hic suo volatili balsamico defraudatus, ut iners limus, stagnat in vasis. Mirum quot indè sobolescant sypmtomata, quæ miseros mortales distorquent. Mens vanis imaginibus deluditur. Depascitur corpus omni dolorum genere excruciatum. Qui ubi cogitationi semper affixus, aliquandò & diù sine febre, delirat, is Melancholicus habeatur. Morbificus humor adhuc delitescit in venis. Visceribus mox ille cohærebit, nisi in eo depellando quamprimùm invigiles. Totis igitur viribus succum ablue noxium. Exit sponte suâ succus, quantumvis sit tenax, si sat benè diluatur. Hæc præferenda sunt remedia quæ tutiùs morbum sanant.

I I.

MORBUM hunc simplicem ne crede. Gradus ille habet, inter se, longè dissitos. Succus acescens minimis in vasis, dum vis circuitûs abripitur in majora vasa, totam sanguinis massam æqualiter inficit. Hinc primus Melancholiæ gradus. Vigente causâ, crescit succi depravati moles; inspisatur ille magis & in vasis hypochondriacis depositus hæret. Hic majorem ruinam minatur. Horrenda per symptomata ille se manifestat. Reverâ non accidit quin in vasis hyochondriacis jam fixata compactaque morbifica materies, diu hæserit. Fiunt inde obstructiones ubiqne, stagnans lympha acescit, moles ejus aggeritur, extenduntur vasa, roduntur. Hinc viscerum abdominis ingens alteratio, vicinorum sors non beatior. Respirationis organa malè se habent. Per consensum obruitur caput, & inquinatis spiritibus, omne genus maniæ suboritur. Ægrorum alii se vitreos autumant, neque quidquam tangere audent, ne ipsi confringantur. Alii se mortuos credunt, atque ob id se ab omni potu ciboque interdicunt. Hi se aliquo membro carere existimant, neque ullo modo eo uti volunt; illi se in bruta mutatos putant. Quid non efficit tardus & acescens sanguis? quæ symptomata, si visceribus ille semel inhæserit?

I I I.

OPPUGNETUR ab initio tot morborum ferax humor, radix mali præcidatur. Sed, quâ ratione præiteris, cave. Succus crassus atque acore imbutus durum non patitur imperium. Medicamenti vim facile eludit. Quò tenaciùs partibus inhærescit, eò ferociùs, si cogitur, sævit. Curationem evacuantibus, vel quidem levissimis, tentaverit; humores sani & facilè mobiles soli expellentur tenaces verò magis hærebunt. Hinc pejor morbus. Stimulantia aut valde solventia exhibe, materies subitò solutà fiet acris, & impetu magno irruens in tenera hypochondriorum vasa, ea destruet. Indè multa & immedicabilia mala. Alterantia quæ humores vehementer exagitant, non minus afferunt damnum. In hoc morbo diluentia cæteris præstant medicaminibus. Confertos sanguinis globulos dividendo, emolliendoque fibrarum rigiditatem,

tutiùs illa Melancholiam ſanabunt. Melancholicorum fibræ ſalium aculeis indeſinenter punctæ rigent ; & in ſpaſmum maximè propendant, ſanguis ipſe malè cohæret. Pars globoſa fixioribus imbuta ſalibus areſcit ; vehiculum ſuum lympham exprimit. Lympha ſubtilioribus ſaturata, proinde partibus enutriendis inepta, hùc illùc, per membra dolores latura devagatur, diluentia hæc ſunt quæ lubricis volubilibus ac globoſis coſtant particulis. Quid feliciùs, rigentes fibras laxare partiumque ſanguinis miſcelam reſtituere poteſt, quàm medicamenta, quibus tanta ineſt cum ſanguine affinitas.

I V.

QUÆ ſit diluentium cum ſanguine proportio, ex utriùſque naturâ abundè patet. Ex indole morbi, quanti ſit momenti in affectibus Melancholicis diluentium uſus facilè dignoſcitur. Sanguis geminâ parte conſtat, alterâ rubrâ, albâ alterâ. Hæc tenuis & lubrica, illa glaboſa & volubilis admodùm, utraque, in ſtatu ſanitatis, amico nexù unitur, utraque, ſolidorum verberibus, æqualiter ſubjecta, perenni circuitu volvitur. At verô in Melancholico morbo, eoque ideâ triſti potiſſimùm oborto, conſtringuntur fibræ. His conſtrictis, languidè & inæqualiter pulſatur ſanguis. Neceſſariò igitur tardeſcit ille & ſpiſſatur; à tarditate ſoboleſcit aciditas, quæ noxias acquirit vires eundo. Acor cruoris globos cogit in unum, denſat, indurat. Hi ergo ad motum fiunt inhabiles. Segregantur à lymphâ, in quâ priùs natabant, & ex quâ ſuam mutuabantur volubilitatem. Ecquid, partes ſanguinis morbo diſſociatas, aptiùs conſociare valet, quàm diluentia, quorem particulæ ſunt, ſanguinis particulis miſcendis tenuandiſque, tam habiles ? Rigent fibræ ? Quid eas jucundiùs tutiùſque laxabit, quam liquidum dulce & ſalibus mergendis idoneum ? Diluentia naſcentes arcent ſpaſmos, & acorem quemvis obtundunt. Hæc fluida pandendo dividunt, ſolidaque humectando & emolliendo relaxant. Diluentium nomine, ſola intelligenda veniunt potulenta, decocta, ſucci, cremores, ſorbitiones &c. Hæc, quot quot ſunt, obſtructiones ſenſim ſine ſenſu reſerant, ſolvunt repagula, vincunt obices, facilemque noxio humori ſternunt viam, utquâ datâ portâ ille ruat.

V.

EFFECTUS tam fœlices non ſunt à purgantibus expectandi. Si quis purgationi, in affectibus Melancholicis, locus concedatur, is ſolum ſub finem eſto. Fruſtrà clamitant, ejiciendus eſt morbificus humor. Quâ ratione poteſt abſque purgantibus ? Lenis purgatio ſnecum vic tractabilem ad exitum quaſi invitat. Hæc, quem offendit humorem Melancolicum, amicè propellit. Non irtitat excretioni imparatum. His credere verbis cæcutire eſt. Purgantia non agunt, niſi vellicando, irritando, conquaſſando. Purgatio quas ſublevat partes deterit. Fœneratorum more, illa nocendo juvat. Vix aliquandò corpori, abſque viſcerum diſpendio, prodeſt. In affectibus Melancholicis ſemper ea nocet, nèdum aliquandò proſit. Quid iſtud inquies ? Tuſſiculoſi, ſputatores, catarrhoſi ſunt Melancholici, Redundant ergò humores ſeroſi, purgatione ſolâ, educendi. Reipsà humores ſeroſi redundant : at verò ex eô duntaxat, quod ii à ſanguinis ſubſtantiâ, vi morbi, non naturæ victricis conamine exprimantur. Incircò ægrotantem eò lædes magis, quò plus ſeri eduxeris. Ut ſejunctæ ſanguinis genuinæ partes in unum coalſtſcant, hoc opus, hic labor eſt. Unicus tamen hic eſſe debet medentis ſcopus, quoniam ab eo pendet ſanitatis reſtitutio. Id tutò, id jucundè

præstant diluentia. Salia mergendo eorum actionem coercent. Ea sui liquoris tenuitate, compactos induratosque globos evolvunt & explicant. Hi leviores facti, suo loco moveri incipiunt, assuetumque iter denuò metiuntur. Sanitas tandem à diluantibus restituitur; arcetur à purgantibus.

Ergò Diluentia, in Melancholicis affectibus, purgationi præferenda.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

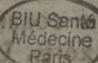
M. Joannes-Jacobus DE LA PORTE. M. ANTONIUS CHAUMON SABBATIER. M. Cesar COSTE.

M. Thomas LE TENNEUR. M. Joannes-Franciscus DE LALOUETTE. M. Joannes-Carolus MAUDUYT DE LA VARENNE.

M. Felix VICQ D'AZYR. M. Henricus-Joannes BAGET. M. Stephanus GROSSIN DUHAUME.

Proponebat Parisiis, JOANNES-AUGUSTUS BERNARD, Diœcesis Andegavensis, Doctor Medicus Andegavensis & saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus.

A. R. S. H. 1790. AB OCTAVA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Typographi. 1790.